NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
L. A. GEELHOED
prednesené 14. októbra 2004 [1]

I — Úvod

1. Svojou žalobou sa Helénska republika domáha zrušenia rozhodnutia Komisie 2002/881/ES z 5. novembra 2002 o vylúčení niektorých výdavkov uskutočnených členskými štátmi prostredníctvom záručnej sekcie Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) z financovania prostriedkami Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] [2]. Táto žaloba sa týka zamietnutia Komisie nahradiť Helénskej republike ujmu v celkovej výške 36 761 035,91 eur.

II — Právny rámec

2. Právny rámec financovania spoločnej poľnohospodárskej politiky a zúčtovania výkazov EPUFZ bol viackrát vyčerpávajúcim spôsobom rozoberaný v rozličných rozsudkoch a návrhoch. Na účely podrobného uvedenia právneho rámca poukazujem najmä na návrhy, ktoré 22. januára 2004 predniesol generálny advokát Jacobs, a na rozsudok Nemecko/Komisia [3].

III — Skutkový stav

3. Rozhodnutím 2002/881 Komisia vylúčila z financovania z EPUZF niektoré výdavky členských štátov. Tak ako vyplýva z rozhodnutia 2002/881 a jeho príloh, vo vzťahu k Helénskej republike boli vylúčené nasledujúce výdavky:

— 2 438 896,91 eur, pokiaľ ide o odvetvie ovocia a zeleniny na rozpočtové obdobie 1997 — 2001,

1 — Jazyk prednesu: holandčina.

2 — Ú. v. EÚ L 306, s. 26.

3 — Body 4 až 9 a 18 až 22 návrhov týkajúcich sa rozsudku z 9. septembra 2004, Grécko/Komisia, C-332/01, Zb. s. I-7699, a rozsudok zo 4. marca 2004, Nemecko/Komisia, C-344/01, Zb. s. I-2081, body 2 až 14.

— 11 352 868 eur, pokiaľ ide o prémie za zvieratá na rozpočtové obdobie 1999 — 2001,

— 22 969 271 eur, pokiaľ ide o prémie za zvieratá na rozpočtové obdobie 1998 — 1999.

4. Návrhom zapísaným do registra kancelárie Súdu prvého stupňa 3. januára 2003 sa Helénska republika domáha, aby Súdny dvor podľa článku 230 prvého odseku ES zrušil alebo zmenil napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej sa týka opráv vo vzťahu k pomoci pre odvetvie ovocia a zeleniny a paušálnych opráv týkajúcich sa prémií na zvieratá.

IV — Pomoc pre odvetvie ovocia a zeleniny

A — *Skutkový stav a konanie pred podaním žaloby*

5. Počas kontrol, ktoré sa vykonali v Grécku 23. až 26. februára a 22. až 24. marca 1999, Komisia odhalila nedbanlivosť a vážne nezrovnalosti v riadení a kontrole pomoci v odvetví citrusového ovocia, najmä pokiaľ ide o tieto okolnosti:

— organizácie výrobcov zadržali 3 % niektorých pomocí,

— pomoc sa oprávneným osobám vyplácala šekom,

— organizácia výrobcov „Dalamanares" nevyplatila pomoc na rok 1997/1998 všetkým svojim členom,

— nedostatočná kontrola pri dodávaní niektorých druhov citrusového ovocia,

— neuchovávanie dokumentov týkajúcich sa množstiev dodaného tovaru — tzv. „lístky o hmotnosti".

6. Oddelenia Komisie listom z 24. októbra 2001 oficiálne informovali grécke orgány o svojom zámere uplatniť finančnú opravu:

a) vo výške 3 %, pokiaľ ide o pomoc týkajúcu sa spracovávania pomarančov na finančné obdobie 1997 až 2000 z dôvodu, že došlo k zadržaniu 3 % pomoci, ktorá sa mala vyplatiť oprávneným osobám;

b) vo výške 2 %, pokiaľ ide o žiadosti, ktoré Helénska republika predložila na finančné obdobie 1997 až 1999 z dôvodu, že Helénska republika zabezpečila nedostatočné kontroly.

7. Listom z 18. decembra 2001 grécke orgány predložili vec zmierovaciemu orgánu.

8. Vo svojej súhrnnej správe zo 17. apríla 2002 zmierovací orgán dospel k záveru, že vzhľadom na tvrdenia účastníkov nie je možné zmier dosiahnuť v stanovenej časovej lehote.

Zadržanie vo výške 3 %

9. Grécka vláda sa domáha zrušenia rozhodnutia Komisie 2002/881 v časti, v ktorej zamieta financovanie sumy vo výške 1 815 511,16 eur z EPUZF. Táto suma sa skladá z opravy vo výške 3 % pomoci požadovanej na spracovávanie pomarančov počas obdobia od 1. septembra 1997 do 31. decembra 2000. Zo súhrnnej správy vyplýva, že Komisia túto opravu uplatnila z dôvodu, že grécka vláda do 1. januára 2001 trpela zadržanie 3 % pomoci, ktoré vykonali organizácie výrobcov z dôvodu odpočtu poistného.

10. Grécka vláda sa v prvom rade odvoláva na nasledujúce tvrdenia. Po prvé, tvrdí, že zadržanie 3 % pomoci sa vzťahuje iba na ojedinelý prípad, ktorý zapríčinili niektoré miestne daňové orgány, ktoré nesprávne vykladali smernicu. Po druhé, grécka vláda prijala niekoľko opatrení, aby dotknuté osoby informovala o zákaze tohto zadržania.

11. Grécka vláda subsidiárne dodáva, že oprava sa týka iba obdobia do marca 1999, keďže Komisia nepredložila dôkaz vo vzťahu k nasledujúcemu obdobiu.

B — *Posúdenie*

12. Tieto tvrdenia gréckej vlády nie sú podľa môjho názoru relevantné.

13. Grécka vláda nespochybnila, že niektoré organizácie výrobcov zadržiavali 3 % pomoci z dôvodu odpočtu poistného. Takéto zadržanie je v rozpore s článkom 15 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1169/97[4]. Spochybnila však všeobecné uplatňovanie takéhoto postupu. Ako však správne uviedla Komisia, zo všeobecných záverov, ktoré grécke orgány prijali vo vzťahu k tomuto zadržaniu, vyplýva, že takýto postup je rozšírenejší. Ak by išlo iba o ojedinelý prípad, grécka vláda mohla prijať potrebné opatrenia proti príslušným miestnym daňovým orgánom. Grécka vláda navyše nepredložila dôkazy, ktoré by preukazovali opak. Z už citovaných všeobecných záverov nevyplýva, či Grécka vláda naozaj ukončila uvedený postup zadržiavania alebo či došlo k vyplateniu zadržanej sumy.

4 — Nariadenie Komisie z 26. júna 1997, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2202/96, ktorým sa zavádza systém podpory Spoločenstva pre výrobcov niektorých druhov citrusového ovocia (Ú. v. ES L 169, s. 15).

14. Pokiaľ ide o tvrdenie gréckej vlády, podľa ktorého v marci 1999 naozaj došlo k ukončeniu inkriminovaného postupu, je potrebné uviesť, že podľa súhrnnej správy z kontroly, ktorú v marci 2002 vykonal Dvor audítorov, vyplýva opak.

15. Takisto zastávam názor, že žalobkyňa nepreukázala, že Komisia pri nariadení opravy vo výške 3 % pomoci odsúhlasenej pre odvetvie ovocia a zeleniny nesprávne uplatnila predmetné ustanovenia Spoločenstva.

Zadržanie vo výške 2 %

16. Grécka vláda požaduje zrušenie rozhodnutia 2002/881 v časti, v ktorej vylučuje financovanie sumy vo výške 623 385,75 eur z EPUZF. Táto suma sa skladá z paušálnej opravy vo výške 2 % zo sumy pomoci vyplatenej počas finančných období 1997/1998 a 1998/1999.

17. Grécka vláda sa v prvom rade odvoláva na nasledujúce tvrdenia. Po prvé, tvrdí, že vyplatenie pomoci šekom nepredstavuje pre EPUZF žiadne priame alebo nepriame riziko

finančnej straty. Odvoláva sa na prílohy nariadenia (ES) č. 1663/95[5], ktoré uvádza možnosť platby šekom. Po druhé, nevyplatenie pomoci predstavovalo iba malé zníženie, keďže sa vzťahovalo iba na štyroch výrobcov. Po tretie, grécka vláda je prekvapená, že opravné rozhodnutie Komisie sa zakladá najmä na podozrení z nezrovnalostí týkajúcich sa prijatia dodávky. Napokon, grécka vláda zdôrazňuje, že uchovávanie lístkov o hmotnosti nie je v zmysle ustanovení Spoločenstva povinné.

C — *Posúdenie*

18. Prvé dva žalobné dôvody gréckej vlády nie sú podľa môjho názoru relevantné.

19. Žalobkyňa nespochybňuje samotné závery Komisie týkajúce sa platby šekom alebo skutočnosti, že pomoc na finančné obdobie 1997/1998 nebola vyplatená všetkým členom organizácie výrobcov Dalamanares.

20. Ako to zdôrazňuje Komisia, cieľom článku 15 ods. 2 nariadenia č. 1169/97 je zabezpečiť, aby sa suma pomoci, na ktorú má príjemca nárok, tomuto prijímateľovi naozaj vyplatila. Toto ustanovenie sa musí dodržiavať doslovne, keďže jeho cieľom je predchádzanie podvodom a zneužívaniu. Vzhľadom na to nie je možné nesplnenie povinnosti vyplývajúce z tohto ustanovenia odôvodniť prípadným rozsahom uvedeného nesplnenia. Tieto žalobné dôvody teda nemožno prijať.

21. Domnievam sa však, že tretí a štvrtý žalobný dôvod sú vážnejšie.

22. Grécka vláda svojím tretím žalobným dôvodom v prvom rade kladie otázku, či Komisia môže z niekoľkých ojedinelých prípadov vyvodiť, že systém kontroly nie je ani spoľahlivý ani operatívny.

23. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že ak Komisia odmieta uhradiť z EPUZF niektoré výdavky z dôvodu porušenia ustanovení Spoločenstva, za ktoré zodpovedá členský štát, musí preukázať existenciu uvedeného porušenia.[6] Inými slovami, Komisia je

5 — Nariadenie Komisie zo 7. júla 1995 stanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (EHS) č. 729/70 týkajúceho sa postupu pri zúčtovaní výkazov záručnej sekcie EPUZF (Ú. v. ES L 158, s. 6; Mim. vyd. 03/018, s. 31).

6 — Pozri najmä rozsudky z 19. februára 1991, Taliansko/Komisia, C-281/89, Zb. s. I-347, bod 19, zo 6. októbra 1993, Taliansko/Komisia, C-55/91, Zb. s. I-4813, bod 13, a z 28. októbra 1999, Taliansko/Komisia, C-253/97, Zb. s. I-7529, bod 6.

povinná odôvodniť rozhodnutie, ktorým rozhodne o neexistencii alebo nedostatočnosti kontrol, ktoré vykonali príslušné členské štáty. [7]

24. Komisia nie je povinná vyčerpávajúcim spôsobom preukázať nedostatočnosť kontrol, ktoré vykonali vnútroštátne orgány, alebo nezrovnalosti vo vzťahu k predloženým údajom, je však povinná predložiť dôkaz o závažnej a dôvodnej pochybnosti týkajúcej sa kontrol alebo číselných údajov. [8]

25. Preukázanie splnenia podmienok na účely získania financovania, ktoré Komisia zamietla, je teda úlohou tohto členského štátu. [9] Inými slovami, príslušný členský štát nemôže vyvrátiť zistenia Komisie bez toho, aby svoje vlastné tvrdenia podložil dôkazmi o existencii spoľahlivého a operatívneho systému kontroly. Pokiaľ sa nepreukáže, že zistenia Komisie sú nepresné, tieto zistenia môžu vyvolať závažné pochybnosti vo vzťahu k zavedeniu série vhodných a účinných opatrení dohľadu a kontroly. [10]

26. Toto zľahčenie požiadavky týkajúcej sa predloženia dôkazu zo strany Komisie sa vysvetľuje tým, že členský štát má najlepšie predpoklady na zhromažďovanie a overovanie údajov potrebných na zúčtovanie výkazov EPUZF, v dôsledku čoho mu prislúcha predkladanie najpodrobnejších a najúplnejších dôkazov o vykonávaných kontrolách, správnosti číselných údajov, a prípadne o nepresnosti výpočtov Komisie. [11]

27. Tak ako to vyplýva z už citovanej judikatúry, aby sa možnosť existencie nezrovnalostí pripustila, Komisia nemusí vykonávať dokazovanie vyčerpávajúcim spôsobom. Komisia však musí predložiť súbor zbiehajúcich sa skutočností, z ktorých vyplýva závažná a dôvodná pochybnosť, ktorú má vo vzťahu k týmto kontrolám.

7 — Pozri najmä rozsudky z 12. júna 1990, Nemecko/Komisia, C-8/88, Zb. s. I-2321, bod 23; zo 6. marca 2001, Holandsko/Komisia, C-278/98, Zb. s. I-1501, bod. 39, a z 8. mája 2003, Španielsko/Komisia, C-349/97, Zb. s. I-3851, bod 46.

8 — Pozri najmä rozsudky z 10. novembra 1993, Holandsko/Komisia, C-48/91, Zb. s. I-5611, bod 17; z 21. januára 1999, Nemecko/Komisia, C-54/95, Zb. s. I-35, bod 35; z 22. apríla 1999, Holandsko/Komisia, C-28/94, Zb. s. I-1973, bod 40; zo 6. marca 2001, Holandsko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 40; z 20. septembra 2001, Belgicko/Komisia, C-263/98, Zb. s. I-6063, bod 36, a z 8. mája 2003, Španielsko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 47.

9 — Pozri najmä rozsudky z 24. marca 1988, Spojené kráľovstvo/Komisia, 347/85, Zb. s. 1749, bod 14; z 10. novembra 1993, Holandsko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 16, a Belgicko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 36.

10 — Pozri rozsudky Taliansko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 6, bod 7, a Španielsko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 48.

11 — Pozri najmä rozsudky z 10. novembra 1993, Holandsko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 17; z 21. januára 1999, Nemecko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 35; z 18. marca 1999, Taliansko/Komisia, C-59/97, Zb. s. I-1683, bod 55; zo 6. marca 2001, Holandsko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 41; Belgicko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 37; z 24. januára 2002, Francúzsko/Komisia, C-118/99, Zb. s. I-747, bod 37; a Španielsko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 49.

Tieto skutočnosti musia navzájom súvisieť takým spôsobom, aby bolo možné pripustiť existenciu nezrovnalostí.

28. Ak Komisia môže predložiť dôkazy o sústavnej nedbanlivosti pri kontrolách vykonávaných vo vzťahu k opatreniam financovaným z EPUZF, členský štát musí preukázať, že zistenia Komisie sú chybné.

29. V tejto veci Komisia založila dôkaz, z ktorého vyplýva závažná a dôvodná pochybnosť, pokiaľ ide kontroly, na nasledujúcich skutočnostiach. Po prvé, boli odmietnuté iba dve dodávky ovocia dodané počas príslušného finančného obdobia, pričom k druhému odmietnutiu došlo práve vtedy, keď boli prítomní dvaja kontrolóri Komisie. Po druhé, predstavitelia gréckej vlády počas vykonávania kontroly na mieste kontrolórov Komisie informovali, že pokiaľ ide o rozmliaždené ovocie, bola povolená tolerovaná úroveň vo výške 5 %, a pokiaľ ide o pokazené ovocie, vo výške 1 %.

30. Z týchto skutočností nevyplýva, že kontroly vykonané príslušným členským štátom neboli dôkladné a úplné. Zo žiadnej skutočnosti nie je možné vyvodiť existenciu nezrovnalostí. Inými slovami, dostatočný dôkaz nie je možné vyvodiť z niekoľkých skutočností, ktoré aj keď sú posudzované navzájom, nepripúšťajú zlyhanie systematických kontrol opatrení financovaných z EPUZF. V tomto prípade členský štát, v tejto veci konkrétne grécka vláda, nemusí predložiť dôkaz, že zistenia Komisie sú chybné.

31. Komisia navyše neodôvodnila, prečo je podľa jej názoru veľmi nepravdepodobné, že boli zamietnuté iba dve dodávky. Na podloženie svojich podozrení z nezrovnalostí neuvádza žiadne ďalšie tvrdenie.

32. V dôsledku toho Komisia nesplnila svoju povinnosť predložiť dôkaz, z ktorého by vyplývala závažná a dôvodná pochybnosť, ktorú má vo vzťahu k uvedeným kontrolám, a týmto teda nedodržala dôkazné pravidlá platné pre schválenie účtovnej závierky EPUZF.

33. Štvrtý žalobný dôvod gréckej vlády sa týka povinnosti uchovávania lístkov o hmotnosti.

34. Zo súhrnnej správy a vyjadrenia k žalobe Komisie vyplýva, že väčšina spracovateľských podnikov počas finančného obdobia 1997/1998 neuchovávala svoje lístky o hmotnosti. Podľa oddelení Komisie tento

dokument zlepšuje kontrolu o dodaných množstvách. Komisia tvrdí, že vzhľadom na existujúcu pochybnosť v tejto veci by mohli byť lístky o hmotnosti užitočné pri overovaní spoľahlivosti kontrol.

35. Samotná skutočnosť, že určený úkon by mohol zjednodušiť hodnotenie vykonaných kontrol, nemá za následok povinnosť tohto úkonu. Žiadne ustanovenie Spoločenstva alebo vnútroštátne ustanovenie výslovne nestanovuje povinnosť uchovávania lístkov o hmotnosti. Komisia navyše neuviedla ustanovenia Spoločenstva, z ktorých by takáto povinnosť mohla implicitne vyplývať. V dôsledku toho Komisia nemôže tvrdiť, že sa tieto lístky mali uchovávať. Nedodržiavanie takejto údajnej povinnosti teda nemôže viesť k záverom o nevhodnosti vykonaných kontrol.

36. Okrem toho Komisia nemohla preukázať, že uchovávanie lístkov o hmotnosti bolo nevyhnutné na overenie množstiev dodaného ovocia. Nevysvetľuje pridanú hodnotu, ktorú podľa nej môžu predstavovať tieto lístky o hmotnosti vo vzťahu k dodacím listom, ktoré sa musia vyhotoviť v súlade s článkom 10 ods. 2 a článkom 18 ods. 3 písm. a) nariadenia č. 1169/97 a musia uvádzať najmä čistú a hrubú váhu dodaných položiek.

37. V dôsledku toho sa domnievam, že toto tvrdenie gréckej vlády je takisto dôvodné.

38. Podľa súhrnnej správy sú 2 % žiadostí o financovanie z prostriedkov Spoločenstva zamietnuté kvôli tomu, že prostredníctvom kontrol vykonaných gréckou vládou sa zistili nesplnenia povinností. Vzhľadom na to, že tieto nesplnenia povinností nemožno preukázať v dvoch už citovaných bodoch, rozhodnutie 2002/881 sa musí zrušiť v časti, v ktorej z financovania prostriedkami Spoločenstva vylučuje 2 % žiadostí na finančné obdobie 1997 až 1999 v dôsledku nedostatočného odôvodnenia.

V — Režim prémií za hovädzí dobytok

A — *Skutkový stav a konanie pred podaním žaloby*

39. Počas kontroly vykonanej v Grécku 10. až 14. apríla 2000 Komisia odhalila vo vzťahu k riadeniu a kontrole režimu prémií za hovädzí dobytok tieto závažne nezrovnalosti:

— orgány departementu neboli dostatočne informované o zmenách vykonaných vo

vzťahu k pravidlám integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IAKS),

— databáza údajov nebola dokončená a nebola funkčná [12],

— registre stád hovädzieho dobytka boli nedostatočné,

— neoznačilo sa veľké množstvo teliat a narodenia neboli zaznamenané v registroch,

— hovädziemu dobytku neboli vydané zdravotné preukazy.

40. Počas druhej kontroly, ktorú vykonali oddelenia Komisie, boli odhalené tieto nezrovnalosti:

— ten istý úradník kontroloval žiadosti o pomoc, vyberal žiadateľov, ktorí boli kontrolovaní na mieste, a tieto kontroly vykonával,

— nedostatočná spolupráca medzi rozličnými oddeleniami,

— nevykonanie kontroly družstiev,

— neuspokojivá analýza rizika,

— štatistické údaje týkajúce sa kontrol a sankcií neboli správne a nezodpovedali číselným údajom, ktoré počas kontrol poskytli prefektúry.

41. Grécka vláda požaduje zrušenie rozhodnutia 2002/881 v rozsahu, v akom toto rozhodnutie vylučuje z financovania z EPUZF sumu vo výške 11 352 868 eur. Táto suma sa skladá z paušálnej opravy vo výške 10 % sumy požadovanej ako prémie za dojnice, osobitnej prémie za býky a prémie za rozšírenie v rokoch 1998 a 1999. Zo súhrnnej správy vyplýva, že Komisia tieto opravy

12 — Nevykonali sa elektronické krížové kontroly identifikačných čísel hovädzieho dobytka.

nariadila z toho dôvodu, že odhalila veľký počet nezrovnalostí v riadení a kontrole režimu prémií uplatniteľných na hovädzí dobytok. Žalobné dôvody gréckej vlády týkajúce sa paušálnej opravy vo výške 10 % majú trojakú povahu.

Tvrdenia týkajúce sa prvej časti

42. Helénska republika uvádza najmä nasledujúce tvrdenia. Po prvé, grécka vláda uvádza rôzne opatrenia, ktoré prijala na účely informovania dotknutých osôb o vykonávacích ustanoveniach. Bezpochyby — a po druhé — databáza údajov sa nepoužívala, a v dôsledku toho sa nevykonávali elektronické krížové kontroly identifikačných čísel hovädzieho dobytka, ale ručne písané registre vlastníctva obsahujú údaje nevyhnutné na registráciu hovädzieho dobytka v databáze. Tieto registre sú vedené v súlade so smernicou 92/102/EHS [13]. Po tretie, percentuálny podiel teliat, ktoré neboli označené, nedosiahol výšku 5 %. Napokon, aj keď sa zdravotné preukazy vypisujú ručne, ide o úradné dokumenty obsahujúce všetky informácie, ktoré požaduje nariadenie (ES) č. 2629/97 [14].

43. K týmto tvrdeniam grécka vláda ešte dopĺňa, že právny poriadok Spoločenstva stanovuje, že zavedenie IAKS a systému na identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytka je od 1. januára 1997 povinné, to však nič nemení na tom, že ich skutočné uplatňovanie, celkový rozvoj a fungovanie sú zložité vzhľadom na osobitnú situáciu Grécka, a síce na to, že krajina je hornatá a vidiecke obyvateľstvo žije ďaleko od miest a že v dôsledku toho je na vzdelávanie a školenie chovateľov dobytka v používaní postupov IAKS potrebná dlhšia časová lehota.

B — *Posúdenie*

44. Tvrdenia gréckej vlády ma nepresvedčili.

13 — Smernica Rady z 27. novembra 1992 o identifikácii a registrácii zvierat (Ú. v. ES L 355, s. 32; Mim. vyd. 03/013, s. 232).

14 — Nariadenie Komisie z 29. decembra 1997 stanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 820/97, pokiaľ ide o ušné značky, registre vlastníctva a zdravotné preukazy zvierat v rámci systému pre identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytka (Ú. v. ES L 354, s. 19; Mim. vyd. 03/022, s. 201).

45. Ako Komisia správne poznamenala vo svojom vyjadrení k žalobe, obežníky, ktoré obsahujú podrobné pokyny o procedurálnych zmenách, ktoré je potrebné v rámci kontrol dodržiavať, boli kontrolórom zaslané až dva až štyri mesiace po nadobudnutí platnosti nariadení. Poznámka gréckej vlády, podľa ktorej nevyhnutné informácie boli kontrolórom poskytnuté počas jedného seminára, ktorý sa konal pred nadobudnutím platnosti nariadení, sa mi zdá málo dôveryhodná a sama osebe nezaručuje, že kontroly sa vykonávali v súlade s novými nariadeniami.

46. Grécka vláda takisto nesplnila ani povinnosti vyplývajúce z nariadenia (ES) č. 820/97 [15]. Ako to zdôraznila Komisia, databáza sa nepoužívala a systém na identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytka nebol v súlade s nariadením č. 820/97. Registre hovädzieho dobytka a zdravotné preukazy takisto neboli v súlade s požadovanými predpismi. Zvieratá takisto nemali ušné značky po dobu 20 dní od narodenia.

47. Predpisy, ktoré vyplývajú najmä z nariadenia č. 820/97, sa musia dodržiavať. Musia sa vykladať doslovne a starostlivo dodržiavať. Ich cieľom je najmä zlepšenie sledovania záznamov o zvieratách na účely lepšej ochrany ľudského zdravia a zdravia zvierat v prípade výskytu chorôb. Vzhľadom na to nie je možné nesplnenie týchto povinností odôvodniť prijatím iných opatrení. Na základe týchto úvah sa musia tvrdenia Helénskej republiky zamietnuť.

Tvrdenia týkajúce sa druhej časti

48. Grécka vláda v prvom rade uvádza nasledujúce tvrdenia. Po prvé, vysvetľuje, že administratívne kontroly a analýzy rizika sú vykonávané inými kontrolórmi, ako sú tí, ktorí vykonávajú kontroly na mieste. Po druhé, aj keď až do roku 1999 nebola možná výmena správ o kontrole medzi riaditeľstvami pre rozvoj vidieka a veterinárnymi riaditeľstvami, od roku 2000 funguje táto výmena lepšie. Okrem toho rozličné oddelenia spoločne vydali obežník. Po tretie, systém dohľadu naozaj existuje. Žiadosti o pomoc sú zverené združeniam poľnohospodárskych družstiev, vždy však pod prísnou kontrolou a dohľadom jednotiek departementu, ktoré majú na starosti zásahy a prémie. Po štvrté, Helénska republika potvrdzuje, že analýza rizík nie je informatizovaná, ale analýza vykonaná ručne je v súlade s kritériami

15 — Nariadenie Rady z 21. apríla 1997, ktorým sa zriaďuje systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka a ktoré sa týka označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 117, s. 1).

uvedenými v nariadení (EHS) č. 3887/92 [16] a vnútroštátnou právnou úpravou. Na pojednávaní grécka vláda zdôraznila, že aj keď sa vo vzťahu k štatistickým údajom vyskytli technické problémy, celkové číselné údaje boli správne.

C — *Posúdenie*

49. Podľa môjho názoru nie je možné akceptovať tvrdenia, ktoré predložila grécka vláda.

50. Zo správ, ktoré vyhotovili oddelenia Komisie, jasne vyplýva, že vzhľadom na nedostatok zamestnancov v mestách Solún a Larissa je vykonávaním rozličných kontrolných úloh poverená jediná osoba. Grécka vláda nebola schopná preukázať opak alebo predložiť dôkaz o opaku.

51. Pokiaľ ide o spoluprácu medzi rozličnými riaditeľstvami, tento dôkaz sa takisto považuje za nedostatočný. To, že rozličné oddelenia vydali spoločný obežník, nie je samo osebe zárukou ich dostatočnej spolupráce. O to menej, že samotná grécka vláda potvrdila, že výmena správ o kontrole medzi oddeleniami bola možná až v roku 1999. Okrem toho grécka vláda nepredložila dôkaz, že poľnohospodárske družstvá sú kontrolované efektívne. Ako uvádza Komisia vo svojom spise, grécky orgán poverený predkladaním účtovnej závierky EPUZF, ktorý musí kontrolovať a overovať všetky údaje týkajúce sa žiadostí, nebol schopný predložiť údaje, ktoré by preukazovali efektívnu kontrolu žiadostí.

52. Grécke orgány potvrdili, že na základe vykonaných analýz rizika boli zistené nesplnenia povinností. Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe predpokladala, že by ich bolo možné čiastočne napraviť vykonaním kontrol na mieste v prípade všetkých žiadostí. Vzhľadom na to, že v roku 1998 bolo kontrolovaných iba 65 % žiadostí a v roku 1999 len 75 % žiadostí, treba skonštatovať, že grécka vláda nebola schopná napraviť zistené nesplnenia povinností.

53. Ako Komisia, tak aj ja sa domnievam, že tvrdeniam gréckej vlády týkajúcim sa nesprávnych štatistických údajov je náročné porozumieť. Nie je vôbec vysvetlené, ako grécka vláda kontroluje, overuje a opravuje chyby štatistických údajov. Neexistenia spoľahlivých číselných údajov týkajúcich sa kontrol predstavuje pre rozpočet Spoločenstva zvýšené nebezpečenstvo vzniku ujmy.

16 — Nariadenie Komisie z 23. decembra 1992 stanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania integrovaného systému riadenia a kontroly pre určité programy pomoci Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 391, s. 36).

54. Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že tvrdenia gréckej vlády nie je možné zohľadniť.

Tvrdenia týkajúce sa tretej časti

55. Grécka vláda uvádza v prvom rade nasledujúce tvrdenia. Komisii vytýka, že pri svojom hodnotení nezohľadnila pokyny vyplývajúce z dokumentu č. VI/5330/97 z 23. decembra 1997. Komisia môže paušálne opravy uplatniť iba vtedy, ak sa členský štát pri uplatňovaní pravidiel Spoločenstva dopustil vážneho nesplnenia povinností a ak je z tohto dôvodu EPUZF vystavený reálnemu riziku straty. Podľa gréckej vlády sa tento výklad zakladá na znení článku 5 ods. 2 písm. c) nariadenia (EHS) č. 729/70 [17], ktoré bolo zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1287/95 [18].

56. Subsidiárne, grécka vláda tvrdí, že percentuálny podiel príslušnej finančnej opravy je nepriamo úmerný závažnosti zisteného nesplnenia povinnosti. Domnieva sa, že výhrady Komisie sa týkajú iba dodatočných kontrol, akými sú kontroly uvedené v dokumente č. VI/5330/97. Aj v prípade, že sa kľúčové kontroly nevykonajú, oprava vo výške 10 % alebo 5 % nie je odôvodnená, keďže počas kontrol na mieste, ktoré vykonala Komisia, sa nedospelo k žiadnemu zisteniu, ktoré by predstavovalo všeobecné nebezpečenstvo vzniku ujmy pre EPUZF. V dôsledku toho sa musia navrhované opravy vyhlásiť za neplatné alebo musí dôjsť k ich zníženiu na 2 %.

D — *Posúdenie*

57. Pokyny týkajúce sa paušálnych opráv boli stanovené v dokumente č. VI/5330/97. Percentuálny podiel vykonaných opráv závisí od závažnosti zisteného nesplnenia povinností pri výkone kontrol. Komisia rozlišuje dve kategórie kontrol:

— Kľúčové kontroly, teda fyzické a administratívne kontroly nevyhnutné na overenie kľúčových záležitostí, najmä existencia predmetu žiadosti, množstvo alebo počet, ako aj kvalitatívne podmienky, akými sú dodržiavanie lehôt, podmienky žatvy, obdobie skladovania a pod. Sú vykonávané na mieste a na základe objektívnych údajov, akými sú údaje z katastra.

17 — Nariadenie Rady z 21. apríla 1970 o financovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 94, s. 13).

18 — Nariadenie Rady z 22. mája 1995 (Ú. v. ES L 125, s. 1).

— Dodatočné kontroly, teda administratívne úkony nevyhnutné na správne spracovávanie žiadostí, akými sú overenie, či boli žiadosti podané v stanovenej lehote, alebo kontrola, či sa dve žiadosti nevzťahujú na jeden predmet, vykonanie analýzy rizík alebo uloženie sankcií a primeraná kontrola dodržiavania postupov.

58. V súlade s dokumentom č. VI/5330/97 Komisia uplatnila nasledujúce percentuálne paušálne opravy. Ak sa nevykonali jedna alebo viac kľúčových kontrol alebo sa vykonali iba sporadicky, alebo tak nedôsledne, že na ich základe nie je možné skontrolovať, či je možné zobrať žiadosť do úvahy alebo či nie je možné vyhnúť sa nezrovnalosti, je oprava vo výške 10 % odôvodnená vzhľadom na to, že je možné dôvodne predpokladať, že nebezpečenstvo vzniku ujmy pre EPUZF je veľké. Ak sa vykonali všetky kľúčové kontroly, ale ak ich počet, frekvencia a hĺbkový charakter nie sú v súlade s predpismi, je oprava vo výške 5 % odôvodnená, keďže je možné dôvodne tvrdiť, že nepredstavujú dostatočnú záruku, pokiaľ ide o zákonnosť žiadostí, a teda existuje riziko vážneho nebezpečenstva pre EPUZF. Ak členský štát vykonával kľúčové kontroly riadne, ale úplne zanedbal jednu alebo viaceré dodatočné kontroly, je oprava vo výške 2 % odôvodnená, a to vzhľadom na menšie nebezpečenstvo vzniku ujmy pre EPUZF a menej závažnú povahu porušenia.

59. Z bodu 39 a nasledujúcich bodov jasne vyplýva, že, po prvé, grécka vláda kľúčové a dodatočné kontroly buď nevykonala, alebo ich vykonala nedostatočne. Po druhé, nepreukázala existenciu omylu v posúdení Komisie ani existenciu adekvátneho a účinného systému dohľadu a kontroly. Po tretie, grécka vláda nepreukázala, že zistené nezrovnalosti mali iba malý alebo žiadny vplyv na rozpočet Spoločenstva. V dôsledku toho sa domnievam, že Komisia uplatnila príslušné ustanovenia Spoločenstva správne, keď uplatnila opravu vo výške 10 % schválenej pomoci v odvetví hovädzieho dobytka.

60. Dospel som teda k záveru, že žiadosť gréckej vlády by sa mala zamietnuť.

VI — Oprava v oblasti prémií za ovce a kozy

A — *Skutkový stav a konanie pred podaním žaloby*

61. Počas kontrol, ktoré boli vykonané v Grécku od 10. do 14. apríla 2000, Komisia

v súvislosti s nariadením vzťahujúcim sa na ovce a kozy odhalila tieto nezrovnalosti:

— neexistencia trvalého systému registrácie pohybu stáda oviec a kôz,

— štatistiky kontrol neboli spoľahlivé a odlišovali sa od číselných údajov, ktoré predložili príslušné prefektúry,

— oneskorenie pri spracovávaní údajov,

— neexistencia analýzy rizika,

— miesto ustajnenia zvierat nebolo oznámené adekvátnym spôsobom,

— príslušné orgány neboli informované o znížení počtu stáda.

62. Už v priebehu rokov 1997 a 1998 odhalili oddelenia Komisie nedostatky týkajúce sa režimu vzťahujúceho sa na ovce a kozy. Následne boli do Solúnu a Larissy vyslaní kontrolóri. V apríli 2001 boli vykonané kontroly v Kozani, a napokon v októbri 2001 sa kontroly uskutočnili v mestách Rodopi a Drama. Počas týchto kontrol na mieste kontrolóri nezistili žiadne zlepšenie vo vzťahu k skôr zisteným nesplneniam povinností.

63. Grécka vláda sa domáha zrušenia rozhodnutia 2002/881 v rozsahu, v akom je z financovania z EPUZF vylúčená suma vo výške 22 969 271,00 eur. Táto suma predstavuje paušálnu opravu vo výške 5 % zo sumy požadovanej ako prémie za ovce a kozy (v hornatých a nerozvinutých oblastiach) na roky 1998 a 1999. Zo súhrnnej správy vyplýva, že Komisia uložila tieto opravy vzhľadom na veľký počet nezrovnalostí (pozri bod 61) zistených v režime vzťahujúcom sa na ovce a kozy [19].

Tvrdenia

64. Grécka vláda uvádza v prvom rade nasledujúce tvrdenia. Po prvé, grécka vláda

19 — Nariadenie Rady (ES) č. 21/2004 zo 17. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje systém na identifikáciu a registráciu oviec a kôz a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 a smernice 92/102/EHS a 64/432/EHS (Ú. v. EÚ L 5, s. 8; Mim. vyd. 03/042, s. 56).

popiera to, čo jej Komisia vytýkala vo vzťahu k neexistencii zlepšení v riadení a kontrole. Uvádza určitý počet opatrení, ktoré prijala na zlepšenie existujúcej situácie.[20] Po druhé, grécka vláda zdôrazňuje, že grécki kontrolóri majú mnoho skúseností a odborné znalosti, a teda nepripúšťa žiadne pochybnosti, pokiaľ ide o kvalitu sčítania zvierat. Po tretie, grécka vláda tvrdí, že dohľad, ktorý vykonávajú riaditeľstvá pre rozvoj vidieka, sa má považovať za dostatočný.

B — *Posúdenie*

65. Tvrdenia, ktoré uvádza žalobkyňa vo vzťahu k určitým výdavkom v oblasti prémií za ovce a kozy, nemožno podľa môjho názoru prijať.

66. Ako to vyplýva z vyjadrenia k žalobe Komisie — ktoré žalobkyňa nepoprela — systém trvalej registrácie pohybov nebol funkčný v rokoch 1995 až 1997. To je v rozpore s článkom 4 ods. 1 nariadenia (EHS) č. 2700/93[21]. Zo súhrnnej správy takisto vyplýva, že sčítanie zvierat sa vykonávalo nepresne. Domnievam sa, že obyčajný odkaz gréckej vlády na dobrú kvalifikáciu gréckych kontrolórov nepostačuje na preukázanie, že sčítanie zvierat sa vykonávalo správne.

67. Okrem toho spracovávanie údajov bolo zdĺhavé, analýzy rizika neboli dostatočné, miesto ustajnenia zvierat nebolo oznámené správne a príslušné orgány neboli informované o znížení počtu príslušného stáda. Tvrdenia a odôvodnenia, ktoré sú často sporné, a prípadne zlepšenia, ktoré grécka vláda v tejto súvislosti uvádza, nerobia jej preukazovanie presvedčivejším, práve naopak. Zlepšenia nič nemenia na zistených porušeniach povinností, takisto ako tvrdenie, podľa ktorého osobitná situácia Grécka — krajina je hornatá a vidiecke obyvateľstvo žije ďaleko od miest — sťažuje uplatňovanie predpisov Spoločenstva.

68. Na základe týchto úvah sa domnievam, že tvrdenia gréckej vlády sa musia zamietnuť.

20 — Po prvé, grécka vláda chovateľov dobytka informovala o povinnosti viesť register chovu, ako aj o podmienkach, ktoré musí tento register spĺňať. Po druhé, bol vypracovaný návrh zákona, ktorý stanovuje sankcie pre chovateľov kôz a oviec, ktorí nevykonávajú ušné značenie svojich zvierat. Okrem toho grécke orgány začali uplatňovať nový spôsob vedenia registra chovu a nový spôsob ušného značenia oviec a kôz, na ktorom bude vyznačené registračné číslo každého zvieraťa.

21 — Nariadenie Komisie z 30. septembra 1993 o podrobných pravidlách pre uplatňovanie prémie v prospech výrobcov ovčieho a kozieho mäsa [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 245, s. 99).

VII — Návrh

69. V tejto veci zastávam názor, že žalobkyni sa má vyhovieť iba v jednom bode. Žaloba sa musí podľa môjho názoru v ostatných bodoch zamietnuť a žalobkyňu je potrebné zaviazať na náhradu trov konania.

70. Vzhľadom na vyššie uvedené Súdnemu dvoru navrhujem:

1. zrušiť rozhodnutie Komisie 2002/881/ES z 5. novembra 2002 o vylúčení niektorých výdavkov uskutočnených členskými štátmi prostredníctvom záručnej sekcie Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) z financovania z prostriedkov Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] v časti, v ktorej vylučuje 2 % žiadostí o pomoc pre odvetvie ovocia a zeleniny Helénskej republiky z dôvodu nedostatočných kontrol pri dodávaní niektorých druhov citrusového ovocia;

2. zamietnuť žalobu v zostávajúcej časti;

3. zaviazať žalobkyňu na náhradu trov konania.